

Zaterdag

den 2 Junij.

Deze Courant, die geregeld 3 maal in de week wordt uitgegeven, en wel op *Dingsdag, Donderdag, en Zaterdag*, is, voor den prijs van f 12 in het jaar, bij alle Boekverkoopers en Postkantoren in het geheele Rijk te bekomen. — Voor *Buitengewone Couranten of Bijlagen* wordt den geabonneerden niets afzonderlijk in rekening gebracht.

DE STAATSRaad, GOUVERNEUR DER PROVINCIË GELDERLAND,

Brengt, bij deze, ter kennis van de ingezetenen, dat, op den 18^{den} Junij aanstaande, des morgens ten 10 ure, aan *het Kromhout te Brummen*, een aankoop voor 's Rijks rekening zal plaats hebben, van 34 Rûpaarden, en zulks tegen kontante betaling;

Zullende de vereischten, welke de Paarden moeten bezitten, zijn de volgende:

- Niet jonger wezen dan vijf, noch ouder dan zeven jaren.
- Niet kleiner dan eene el, vijf palmen, een duim, vijf streepen (1315) en niet boven de eene el, vijf palmen, drie duimen, vijf streepen (1335) mogen wezen; alles gemeten onder een gat van den kant van het ijzer der voorhoef tot op het midden van de schoft.
- De Paarden moeten zijn ruinen of merrien, langstaarten, voorts bruinen, vossen of zwarten; geenen bonten of witten zullen aangenomen worden, zoo ook geene klophengsten.
- De paarden moeten zijn wel gevormd, geëvenredigd in de deelen, en sterk, met eene uitgebouwde schoft, breede borst, vier goede beenen, vrij van spatten en gallen, hooge en harde hoeven, kort gekoot, goed van gezicht en zonder eenig gebrek aan de oogen; hebbende vooral eenen goeden adem, en geschikt zijnde voor de dienst, waartoe dezelve bestemd zijn.

En worden die genen, welke zoodanige paarden mogten bezitten en genegen zijn, dezelve vrijwillig af te staan, uitgenoodigd, zich met dezelve naar derwaarts te begeven, ten einde, ten overstaan van de daartoe gecommiteerde heeren, te worden gekeurd.

De Staatsraad, Gouverneur der
Provincie GELDERLAND
VAN HELLEREN VAN KELL.

FRANKFORT, den 23sten Mei.

Te Alexandria is een legerberigt bekend gemaakt omtrent de gevechten, welke in den omtrek van Tripoli hebben plaats gehad. *Osman-pacha*, die van Haleb in Lalakia (Laodicea) aangekomen was, had zich met eenige duizend man naar Mineh, 1½ uur van Tripoli, begeven, met oogmerk om deze stad aan te vallen. Hij deed werkelijk twee aanvallen, doch werd door de bezetting teruggeslagen. De Egyptische kolonel *Dries Bey*, die met de verdediging der haven belast was, door eenen blinden ijver weggesleept, vervolgde den vijand met een bataljon van 5 of 600 man. Dit bataljon ging bij eene ontmoeting met den vijand verloren. Deze, daardoor aangemoedigd, tastte na verloop van vier of vijf dagen, Tripoli weder aan. Hij stiet echter andermaal het hoofd en moest naar zijne legerplaats terugtrekken. *Ibrahim-pacha*, de zoon des Onder-Konings van Egypte, van deze aanvallen verwittigd, brak, met een genoegzaam aantal geregelder ruitery en infanterie, van St. Jean d'Acres op en begaf zich naar Tripoli. Bij zyne aankomst sloeg *Osman-pacha* dadelijk op de vlugt, en liet de gansche legerplaats, met tenten, munitie, geschut, levensmiddelen enz., alsmede de gekwetsten, in handen der overwinnaars. Zijne geheele armee heeft zich verstrooid.

— Volgens brieven uit Weenen, van den 20sten dezer, verlangt de Fransche regering, dat de hertogin van *Berry* hare bestendige woonplaats niet in Italië vestige, en zou zij aan hare agenten in de onderscheidene Italiaansche staten daaromtrent reeds instructien gezonden hebben.

— De jongste berigten uit Hessen-Kassel toonen, dat de misnoegdheid in dit Kenvorstendom nog niet verminderd is, maar veeleer nog toeneemt. Men klaagt inzonderheid over het achterblijven van wetten, welke men geregt oordeelt om de welvaart des lands te bevorderen.

— Bij de vijfde zitting van de Nassausche kamer der afgevaardigden, die oordeelen geene zitting meer te kunnen nemen, heeft zich nog een zestiende gevoegd, en deze hebben gezamenlijk protesteerd tegen de besluiten, die vijf vergaderde leden dezer dagen genomen hebben.

Er bestaat eene bepaling, dat er geene vergadering kan gehouden worden ten zij er 14 leden tegenwoordig zijn.

Van den 29sten Mei.

Er zijn vele toebereidselen tot het feest te Hambach gemaakt. Niet alleen in Beieren, maar ook in Wurtemberg en Baden waren een aantal personen voornemens, om dit feest bij te wonen. De Beijersche regering heeft intusschen aan de regeringen der naburige staten geschreven, dat dit feest alleen voor de ingezetenen van Beieren bestemd is, en dat derhalve van den 22sten tot den 28sten Mei in het Beijersche Rijn-district geene andere reizigers zullen toegelaten worden, dan die dringende zaken te doen hebben en zulks door hunne passen aantoonen.

De hoofdamtenaar aan de Rijnschans heeft zwarigheid gemaakt om aan ingezetenen van Heidelberg en Mannheim, die naar Rijn-Beieren wilden gaan, om het feest te Hambach bij te wonen, passen te verleenen. Ook te Manchen worden hierin bedenkingen gemaakt.

De Beijersche Staats-Courant behelst eene vriendelijke vermaning, ten einde bij het feest te Hambach geene buitensporigheden mogen gepleegd worden. De Beijersche regering schijnt te vreesen, dat uit dit feest onlusten zullen ontstaan.

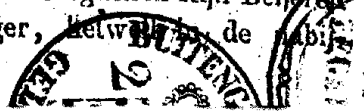
— De Beijersche Staats-Courant wederspreekt de geruchten, door de oppositie-bladen uitgestrooid, dat bij de directie van politie een zogenoemd zwart register zou gehouden worden, waarop alle verdachten zouden worden aangeteekend. Zij verzekert daarentegen, dat er eene geheime ultra-liberale politie bestaat, welke zelfs de briefwisseling der ingezetenen nagaat en aantekening maakt van degenen, welke deze partij verdacht voorkomen.

— Een aantal ingezetenen van Mannheim hebben een adres aan Z. K. H. den groot-hertog van Baden geteekend, om Hoogstdenzelven tot de eenigen tijd in dat groot-hertogdom ingevoerd is, maar welke men meent, dat thans door de Duitse bondsvergadering bedreigd wordt. Eene deputatie van de ondertekenaars is gekomen, om dit adres aan den groot-hertog aan te bieden; doch zij is niet toegelaten geworden. De staatsraad *Winter* heeft, namens den groot-hertog, aan de deputatie te kennen gegeven, dat de vrijheid van drukpers in Baden geenszins zoodanig bedreigd werd als men had willen doen gelooven, ofschoon het gebruik, lietwelk men daarvan gemaakt had, niet zoo was als de regering meende te mogen verwachten. Het adres kon de groot-hertog, uit hoofde van hooge staatkundige redenen, niet aannemen; doch de staatsraad *Winter* verklaarde zich bereid, om hetzelfde ter kennis van den groot-hertog te brengen, indien men daarin eene zinsnede insaschte, waarbij de strekking, welke de nieuwe tijdschriften in Baden, ten gevolge der vrijheid van drukpers, aangenomen hadden, werd afgekeurd. In dit voorstel heeft echter de deputatie gemeend niet te kunnen treden, en derhalve het adres weder mede genomen.

— De Courant van Mannheim meldt, dat de heer *Wirth* zijne Duitse Tribune in Baden niet mag en dits ook niet zal uitgeven.

— Te Spiers zou den 26sten dezer een bataljon infanterie aankomen en bij de burgers ingekwartierd worden. Een der Couranten van die stad meldt, dat men zich voor ditmaal daarvan zal onderwerpen; doch dat anders de troepen in de militaire gebouwen behooren gehuisvest te worden.

— De Beijersche Staats-Courant geeft berigt van de onlusten, welke in den nacht van den 21sten op den 22sten te Neurenberg hebben plaats gehad. Dezelve worden toegeschreven aan de opruijngen van den journalist *Coremans*, die uit België naar evengemelde stad is verhuisd. Hij maakte aldaar niet veel opgang en er werden spotprenten tegen hem uitgegeven. Hij schijnt den graveur *Fleischman* daarvan beschuldigd te hebben, althans een hoop gemeen volk heeft zich voor diens woning verzameld en daar groot geweld gemaakt. De oprerige mededeelers stooft echter dadelijk uiteen zoodra de troepen, die opgekomen waren om de rust te herstellen, eene ernstige bonding aannamen en het geweer velden. (Volgens eenen brief, dien de Parijsche Constitutionnel uit Duitschland mededeelt, achten de zogenoemde liberalen en misnoegden in Rijn-Beieren niet weinig steun te vinden in een Fransch leger, hetwelk de vrijheid op de grenzen is verzameld)

Van den 30sten Mei.

Het feest te Hambach is den 27sten Mei begonnen en zou waarschijnlijk nog de twee volgende dagen voortgezet worden. Een onnoemelijk getal vreemdelingen had zich in den vroegen morgen van den 27sten te Neustadt verzameld. Tegen negen uur ging de togt, vergroot door vele ingezetenen van Neustadt zelf en den omtrek, onder het afschieten van vuurroeren en het vooruitdragen van vele zwartroodgouden vaandels, benevens een Poolsch, naar den berg van Hambach op weg. Hier, op eene zeer beperkte ruimte, drong eene verbazende volksmenigte, wel omtrent twintig duizend, bijeen. Voor de redenaars waren spreekgestoelten opgericht. Eerst sprak Dr. Hepp van Neustadt, vervolgens de slagbladschrijvers *Siebenpfeiffer*, *Wirth* en *Grosze* benevens vele andere onder welke, naar men verzekert, ook een Pool. Veel meer vreemdelingen zouden er legendoordig geweest zijn, indien men dezelve door de maatregelen der regering daarvan niet had teruggehouden. Ongeregelde heden zijn er den 27sten niet voorgevallen. Alleen zijn, door het instorten van een gedeelte muurs en het springen eener buks, vier personen gekwetst geworden.

WARSAW, den 21sten Mei.

Z. M. de Keizer en Koning heeft, ten gevolge van het besluit, waarbij de Poolsche armee met de Russische ineengesmolten wordt, nader bepaald, dat de diensttijd vijftien jaren zal duren. Bij de berekening van dezen tijd zal niet in aanmerking komen de dienst bij het leger der opstandelingen, doch wel de vroegere.

— De stedelijke regering van Warschau heeft, bij een bericht in de dagbladen, het uitgestrooide gerucht tegengesproken, dat de politie op eene gewelddadige wijze kinderen zou laten opligten. De municipaliteit heeft alleen van hooger hand aanschrijving ontyangen, om weezen, die geene woonstede, geene bescherming en middelen van onderhoud hebben, op te nemen en te verzorgen.

BRUSSEL, den 29sten Mei.

De Koning is heden morgen om zes uur naar Compiègne vertrokken. Hij is vergezeld van den graaf *d'Aerschot*, den markies *de Chasteler*, groot-officiëren, en den generaal *d'Hane*, eersten adjudant, den majoor *de la Gottelerfe*, ordonnans-officiëren, van *Praet*, kabinet-secretaris, *Seaton*, gewezen adjudant, en *Lebeau*, geneesheer.

— De Fransche maarschalk *Gerard*, opperbevelhebber van het leger van het Noorden, heeft zich naar Valenciennes begeven, en zal daar blijven zoo lang Z. M. de Koning der Belgen in Frankrijk zal vertoeven.

— Veel is er dezer dagen, zoo in de dagbladen, als in de kamer der vertegenwoordigers vernamend over de verklaring, welke het Belgische gouvernement onlangs voor de Londensche conferentie had doen afzenden tegen eenerlei wijziging der 24 artikels. Het is gebleken, dat de heer *van de Weijer* deze verklaring niet heeft overgegeven, misschien wel omdat daarin gezegd werd, dat, zoo de agent der Belgische regering iets had verrigt hetgeen met die verklaring niet strookte, zulks niet kon worden erkend. De heer *van de Weijer* had intusschen de beperkte ratificatiën van Oostenrijk, Pruisen en Rusland aangenomen. De verklaring der Belgische regering verscheen vervolgens in een der Fransche dagbladen, zonder dat dezelve nog was overhandigd. Wie ze publiek gemaakt heeft, is door niemand nog aangewezen. Zij kon echter nu niet meer gebruikt worden, en het Belgische ministerie was verplicht, eene nieuwe verklaring op te stellen. Met deze is nu de heer *Goblet* naar Londen vertrokken, volgens bericht, door den minister van buitenlandsche zaken in eene geheime zitting van de kamer der vertegenwoordigers gegeven. Men verzekert, dat dezelve in krachtige bewoordingen vervat is, en voegt er bij, dat de heer *Goblet* in last heeft om geene voorstellen meer aan te nemen, ten zij vooraf het Belgisch grondgebied door de Hollanders ontruimd zij.

— Er begint zich van tijd tot tijd openbare vijandschap tusschen de zogenaamde liberalen en de katholieken, of liever de jacobijnsche en priesterpartij te vertoonen. Zoo men geene staatkundige reden had, om zich aan beide zijden nog in te houden, zou er misschien reeds een openbare oorlog uitgebarsten zijn. De overwinning is voor de priesterpartij genoegzaam zeker. De liberalen hebben den minister *de Theux*, die de priesterpartij dienst, met het zadel willen liften; maar deze heeft hem zoo goed de hand gesouden, dat al hunne pogingen zijn mislukt. De priesterpartij heeft echter tot dus verre nog maar van gewone middelen gebruik gemaakt; zoodra zij tot buitengewone overgaat, dat is de volksmenigte in beweging brengt en hier en daar de liberalen laat verolgen en plunderen, zullen deze spoedig de vlugt moeten nemen.

De heer *de Brouckere* is openbaar in de dagbladen tegen de priesterpartij en den heer *de Theux* opgetreden. Hij heeft zich vrij vinnig uitgelaten. De *Courrier*, die tegenwoordig staatkunde beoefent, zegt, dat de heer *de Brouckere* te ver is gegaan en wil het verbond tusschen katholieken en liberalen, daar er nog zoo veel te vestigen is, nog geenszins verbroken hebben.

— Volgens berichten uit Gend, van den 27sten dezer, is aldaar een persoon door de cholera aangetast geworden.

VLISSINGEN, den 26sten Mei.

Z. K. H. Prins *Adelbert* van Pruisen kwam heden in den namiddag met het koninklijk stoomjagt, alhier aan. Door de militaire en civile autoriteiten opgewacht, bezag Hoogstdezelve de maritime etablissementen, het korps werklieden van de marine, die onder de wapenen door eene bijzondere goede houding uitmunten, en de verdere troepen van het garnizoen. Den 27sten is Z. K. H. naar Breskens gegaan, in den namiddag van daar teruggekeerd, en daarna vertrokken.

MIDDELBURG, den 29sten Mei.

Z. K. H. Prins *Adelbert* van Pruisen is gisteren avond alhier, met het koninklijk stoomjagt *de Leeuw*, aangekomen, en doet op heden, vergezeld van HH: EExc. den gouverneur dezer provincie, den luitenant-generaal *de Kock*, den heer generaal-majoor *Guicherit* enz., een toer door dit eiland, ten einde het merkwaardigste van hetzelfde in oogenschouw te nemen.

's GRAVENHAGE, den 29sten Mei.

Z. Exc. de minister van buitenlandsche zaken heeft heden in de beide Kamers der Staten-Generaal eene staatkundige mededeeling gedaan. Te dien einde is de Eerste Kamer ten een ure bijeengekomen, en heeft de Tweede Kamer ten half drie ure eene zitting met geslotene deuren gehouden. Men verneemt dat Z. Exc. de minister het vervolg van den loop der onderhandelingen heeft kenbaar gemaakt van af den 1sten Februarij, toen aan de kamers de laatste mededeeling is gegeven, waarbij moeten overgelegd zijn de sedert onderteekende protocollen, de ratificatiën van het verdrag van 15 Nov. door Rusland, Pruisen en Oostenrijk en de daarbij door die mogendheden gestelde voorwaarden; en eindelijk, en dit is het eenigste nieuwe stuk, dat aan de kamers schijnt te zijn medegedeeld, het antwoord onzer regering op de door de Russische gezanten zoo wel aan ons kabinet als aan de Londensche conferentie ingezondene bekende verklaringen en nota's. Dat antwoord moet, naar men verzekert, inhouden, dat onze regering gezind is elke onderhandeling tot het verkrijgen eener bilijke schikking aan te vangen; dat zij gaarne tot de erkenning van Vorst *Leopold* en de Belgen, als van ons afgescheiden, wenscht toe te treden, mits het daartoe te sluiten verdrag slechts overeenkomstig zij met de zelfstandigheid, de belangen en de eer van het Nederlandsche Volk, en overeen te brengen zijn met de regten des Konings, de belangen des Staats en de vrijheid der ingezetenen. De mededeeling zal door den minister in de nieuwspapieren eerstdaags worden openbaar gemaakt. Z. Exc. heeft niet gesproken van een *61ste* protocol en het blijft alzoo onzeker doch meer onwaarschijnlijk of hetzelfde bestaat.

Van den 31sten Mei.

In de zitting van gisteren, is het ontwerp van wet eener belasting op den turf met 34 tegen 15 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd, de heeren: *Hinlopen*, *Schimmelpenninck*, *de Jonge*, *Donker Curtius*, *van Foreest*, *G. G. Clifford*, *van Dam van Isselt*, *van Hemert*, *van Meeuwen*, *Hofjck van Papenhove*, *van de Kastele*, *van Suchtelen*, *Beelaerts*, *de Bordes* en *van Alphen van Wijk*.

Tegen de heeren: *van Wickevoort*, *Cramm*, *Dijkmeester*, *van Nes*, *van Boelens*, *Bijleveld*, *Frets*, *Cats*, *Sijffens*, *van Randwijck*, *van Tuyl van Coelhorst*, *Warin*, *Quintus*, *Geubinga*, *op den Hooff*, *Sandberg*, *van Swinderen*, *van Aenen*, *Debaert*, *Rengers*, *Backer*, *Dedel*, *van Nagel*, *Weerts*, *Lauze*, *Lamber*, *van Sijzama*, *van der Gronden*, *G. Clifford*, *van der Hooff*, *de la Court*, *Ingenhousz*, *d'Escury van Heinebood*, *Hoffede* en *Fockema*.

Afwezig waren 6 leden, als de heeren: *van Alphen*, *van Sas*, *van Isselt*, *Layben*, *Cuipers*, *van Tuyl van Heeze* en *Repelaer*.

Vervolgens is er lang geredetwist over het al of niet voortzetten der beraadslagingen over het ontwerp van wet op de steenkolen, en werd eindelijk besloten dezelve uit te stellen tot Vrijdag morgen ten tien ure, ten einde alsdan te zien, of de Regering tot dezelfs intrekking, hetgeen wel waarschijnlijk is, mogt hebben besloten.

Het ontwerp, betrekkelijk den turf, is over 't algemeen te drukken voor den middel- en minderen stand beschouwd, moeijelijk in de uitvoering en gunstig voor den sluikehandel.

In den loop der beraadslagingen, hebben de heeren *van der Hooff* en *van Nes* de noodzakelijkheid voorgesteld, dat de vrede worde gesloten. De eerste zede, dat het sluiten eener schikking daar was; dat deze niet langer behoorde te worden uitgesteld, en hij door het toestaan van rumoer bij de regering niet verlangde in staat te stellen, de ontzagverwekkende houding der Natie te vergrooten. De heer *van Nes* zeide onder anderen:

« Gisteren heeft een geacht spreker den wensch uit te kennen gegeven, en er op aangedrongen, dat de tegenwoordige omstandigheden niet zouden worden voorbijgaan zonder het sluiten van den door allen zoo lang verwacht wordenden vrede. De vorige spreker vreest, dat dit uitlokkend

haar doel zal missen. Ik voor mij ben van dat gevoelen niet en vereenig mij met het stelsel van den heer *Corver-Hoofst*. Het is niet kwaad dat de regering aan de behoefte, aan den wensch der natie herinnerd worde, naar vrede; dat men buitens anders zal zien, dat Holland geene zucht naar oorlog koestert, dat het geene terugkeer van België wil. Zulk eene uitdrukking acht ik op deze plaats niet ongepast, daar de Nederlandsche dagbladen den geest der natie zeer gebrekkig en zelfs het Fransche dagblad, dat in de residentie verschijnt, zeer verkeerd uitdrukken; een blad, waarin men zoo ver gegaan is te willen betoogen, dat er geene publieke discussien meer voor het oog der natie, door onze lastgevers zoude moeten plaats hebben. Wanneer zulke uitzinnige taal in Nederland door vreemden wordt voorgedragen, dan moet ik bekennen, dat de vrijzinnige geest van onze natie zeer wordt miskend, en de buitenlander al zeer vreemde gevoelens voor de onze opdringt.»

ARNHEM, den 31sten Mei.

Laatstleden Dingsdag, des avonds ten half tien ure, hadden Arnheems inwoners de eer H. K. K. H. de Prinses van Oranje, met een klein gevolg, ten huize van Zijne Excell. den heer *van Heeckeren van Kell*, gouverneur dezer provincie, te zien aankomen. Reeds van 's morgens vroeg waren de huizen, genoegzaam de geheele stad door, en alle publieke gebouwen met vlaggen versierd; terwijl eene talrijke menigte, uit alle standen en rangen, zich in den namiddag, den Velperweg langs tot aan het buitengoed Klarenbeek, van den baron *van Pallandt*, waar H. K. K. H. het middagmaal hield, en op de markt verzamelde, om de geliefde Vorstin op te wachten. Woensdag morgen ten acht ure vertrok Hoogstdezelve naar het landgoed Biljoen, van den baron *van Spaen*, waar H. K. K. H. zoude jennenen, om van daar het buitengoed de Oorsprong, van den heer *Bikker*, en de kunst-suiker-fabriek te gaan bezichtigen, benevens de Zyp, landgoed van den baron *Brantsen*. Ten vijf ure in den namiddag kwam Hoogstdezelve op den huize Sonsbeek, van den baron *van Heeckeren van Enghuizen*, aan, waareen afterprachtigst diné was aangerigt, en, even als den vorigen dag op Klarenbeek, een aanzienlijk getal gasten Nederlands beminde Kroon-Prinses verbeide. Ten negen uren des avonds vertrok H. K. K. H. van daar weder naar het Loos, overal op Hoogstderzelver togt in deze omstreken, en gedurende Hoogstderzelver kortstondig verblijf in Arnhem, op de ondubbelzinnigste wijze, met vreugdegejuich ontvangen en begroet.

Mengelwerk.

Ouderlegging van de geopperde bedenkingen tegen den ijzeren spoorweg.

In No. 60 van de Arnheemsche Courant is een verhoog geplaatst, strekkende om de daartelling van eenen ijzeren spoorweg tusschen *Amsterdam* en *Keulen* te bestriden. Dit artikel vereischt, onzes inziens, ondezucht te worden. — Desezelfde dengdelijkheid komt ons geenszins onbetwistbaar voor. — Wij willen onze gedachten op dat onderwerp, voor ons Vaderland van het uiterste belang, kortelijk ter nederstellen.

Des schrijvers bedenkingen schijnen hoofdzakelijk voort te vloeijen uit eene angstige belangstelling voor de schippers en andere personen, met de tegenwoordige middelen van vervoer verbonden. Kan men zich we een ongelukkiger denkbeeld voorstellen, dan het algemeen welzijn aan bijzondere belangen te willen opgeofferd zien? En dit denkbeeld toch straalt, onzes inziens, uit de geheele zamenstelling van het stukje door. Plaatsen wij ons op het standpunt van den geest der eeuw, en zien wij of het gevoelen van den geëerden schrijver, omtrent de beste banen, niet met vrucht te bestriden zij.

De stoon, dat wonder onzer eeuw, werd eerst in den aanvang van dezelve aangewend, om den vervoer te water te bespoedigen; dit gelukte boven mate. Nu wilde men ook te land beproeven spoedige en minder kostbare communicatien daar te stellen, en ziedaar de ijzeren spoorwegen beproefd en met het gelukkigste gevolg bekrond. Dit nu vond plaats in *Engeland*, in het ondernemende *Engeland*, het land, dat alle voordeelen voor zich zelve uit het Belgische oproer poogt te trekken. Gaan van de geringste derzelve zoude zijn, indien het zich, door zijnen invloed bij België regering en door zijne kapitalen, eenen weg konde banen naar den Rijn, doordestelle grondgebied. Doch, om zoo iets met eenig vooruitzicht op goed gevolg daar te stellen, zouden zij (Engelschen of Belgen) natuurlijk eene wijze van vervoer moeten invoeren, spoediger en minder kostbaar dan dat over onze binnenwateren: dewijl anders natuurlijk de Duitschers hunne ontbiedingen niet alleen tot *Antwerpen* zouden bepalen. Om zich dus nu van den handel meester te maken, maakt men in *Belgie* (hetzij met Engelsch, hetzij met Belgisch kapitaal, dat niets ter zake doet) een ontwerp tot eenen ijzeren spoorweg, om aldus eene communicatie tusschen den *Rijn* en *Antwerpen* te openen, die onze middelen van vervoer, van vroegere eeuwen, geheel in het niet zoude doen verzinken. Dit maakt onzen vaderlijken monarch bedacht, om gelijke middelen in het werk te stellen als de naburen, en zijn geliefd volk, zoo niet het geheele dan toch zijn ruim deel in het transitie en den commissie-handel naar *Duitschland* te verzekeren. Dit ontwerp nu, van het uiterste belang voor het Vaderland, daar, bij een ruim verkeer naar handelslands, natuurlijk de zeehandel bloeit, en zich aldus welvaart onder alle standen der maatschappij verspreidt; dit ontwerp nit, zeggen wij, wordt bevestigd, op grond dat bijzondere belangen er bij zouden lijden. — Doch heeft de geëerde schrijver wel bedacht, dat zijne geliefkoosde schippers, al liever wel zelfs bij onze natuurlijke banen, met ondergang bedreigd worden? De Belgen maken

eenen spoorweg; wij niet. Door hunnen spoorweg slepen zij onzen geheelen handel, naar *Duitschland*, weg, en wij blijven met onze verbeterde banen, zonder vertier, zitten, waardoor natuurlijk; o jammer! de schippers dan ook niet te doen zouden hebben. Om nu voor te komen, dat den schippers dit lot niet alleen ten deel valt, vindt de geëerde schrijver beter, dat wij geenen spoorweg daarstellen, en dat én kooplieden, én schippers, én de geheele volksmassa op hunne lauweren rusten, en hunne bureu, de Belgen, al de voordeelen behalen, van welke wij ons een ruim deel zouden kunnen verzekeren.

Doch ernstig gesproken, de voordeelen van eenen ijzeren spoorweg, de bijzondere omstandigheden, waarin wij, met opzigt tot den Duitschen handel, met *Belgie* verkeer, ter zijde gesteld, zijn zoo in het oog loepend, dat men zich verwonderen moet, dat er nog bestrijders van te vinden zijn, ten zij het onmiddellijk belanghebbenden bij de stroomvaart zijn, wier eigenbelang het algemeen welzijn voor een oogenblik doet vergeten. Het is hier de plaats niet om in het breede daarover uit te wijden; daar het de grenzen van een artikel, voor een dagblad geschikt, verre zoude overschrijden. Wij willen slechts kortelijk aanstippen, dat men eene spoorweg het geheele jaar door gebruiken kan, en dus de belanghebbenden geen gevaar loopen, dat hunne goederen onder weg zullen invriezen; ten tweede, zal men de goederen van *Amsterdam* naar *Keulen*, binnen omtrent zoo veel dagen, als thans weken, kunnen vervoeren, (de tijd wordt wel bekort door de thans in werking zijnde sleep-stoombooten, doch komt met de snelheid, waarmede men op ijzeren spoorwegen vervoert, in geene aanmerking; het gevaar van invriezen wordt ook door de stoombooten, ofschoon verminderd, niet geheel weggenomen); ten derde: de reparatien, bij waterwerken, meest van eenen langdurigen aard, verschaffen dus onaangenaam oponthoud; bij ijzeren spoorwegen, eenmaal goed gelegd, veroorzaken de reparatien aan de sporen eene niets beduidende stremming, dijkwijs slechts van weinige uren. — Wij willen en kunnen niet verder uitweiden over de voordeelen van eenen spoorweg, daar vele derzelve afhangen van de wijze, waarop men de wagens, voor dezelve bestemd, in beweging wil brengen, met paarden, beweegbare of staande stoommachines, alle welke zaken van het te doorloopen terrein afhangen.

Na dit een en ander, zal men, hopen wij, zien, dat het plan van den geëerden schrijver, om de gelden, die der commissie tot opmeting van de ijzerbaan toegelegd waren, tot opnemng van den toestand der stroomvaart aan te wenden, als geheel nuteloos en doeleloos zoude bevonden geworden zijn; daar wij, door bij het onde te blijven, ons de hendaagsche voordeelen zouden zien ontnemen.

Omtrent de laatste vraag, betreffende de doorvoer-regten in *Pruissen*, kunnen wij niets zeggen, aangezien dit zaken zijn, waarover personen, in hooger stand geplaatst, beslissen moeten. Eene zaak intusschen komt ons zeker voor, zij is deze: de ijzeren spoorweg, komt dezelve tot stand, wordt gelegd met geenen overleg der Pruisische en Nederlandsche regeringen: men kan dus niet anders verwachten, dan dat er overeenkomsten zullen getroffen worden, van zulk eenen aard, als noodig zullen bevonden worden, om aan deze belangrijke onderneming de heilrijkste gevolgen te verzekeren.

Dit is onze wijze van beschouwing. Dezelve is onpartijdig, daar de schrijver belang heeft, noch bij de stroomvaart, noch bij den ijzeren spoorweg. Dezelve vloeit voort uit de innerlijke overtuiging dat alleen door eenen spoorweg, en niet door onze oude natuurlijke banen, het algemeen welzijn kan bevorderd worden. — Wij moeten niet onaanvaardig mede: zonder dat worden wij achtergelaten, en wij zouden het ons beklagen, als de tijd om ons te herstellen lang vervlogen was. Wij willen en met een voorbeeld dit artikel besluiten. In de vroegere eeuwen, waarmede de geëerde schrijver zoo veel op heeft, duurde eene reis, uit en thuis, naar *Oost-Indien* drie jaren: tegenwoordig zijn er voorbeelden, dat dezelve in 9 maanden gedaan wordt. Gesteld nu, dat er heden ten dage nog een onderwetsche kapitein is, die maar halstarig bij het onde blijft, en zijne reis doet even als zijne voorouders: des nachts op den wijden *Oceaan* varende, zeil mindert, op *St. Helena*, aan de *Kaap de goede Hoop*, behoorlijken tijd van zijne vermoeijenissen uitrust, van de nierwe en verbeterde zeevaartkunde geen gebruik wil maken tot het opnemen zijner breedten en lengten en alzo zijne reis in het oneindige uitrekt. Zou zulk een kapitein wel vele goederen of passagiers voor zijn schip vinden? Zou de geëerde schrijver zelve zich wel van zulk eene gelegenheid willen bedienen, indien het Zijn Ed. eens lustte onze Aziatische bezittingen te bezoeken? Wij twijfelen er sterk aan, en gelooven, dat Zijn Ed. liever, met ons, van eene gelegenheid, naar den geest des tijds ingerigt, zou gebruik maken: dat is, van een' kapitein, die ons of onze goederen in drie maanden naar *Batavia*, en ingeval wij het verlangden, even zoo spoedig terug bragt. — Even zoo zal het met onze Duitche naburen gaan. zij zullen hunne goederen door diegenen laten verzenden, die ze hun op de spoedigste en goedkoopste wijze bezorgen. Doen wij dit nu niet, en blijven wij bij de stroomvaart, dan gaan zij naar de Belgen, die ze hun langs eenen spoorweg, in een oogenblik, bezorgen. Schikken wij ons naar de omstandigheden, dan kunnen wij ons met ons ruim aandeel in den handel vleijen. Blijft *Belgie* achteren doet het zulks niet, zoo veel te beter: dan hebben wij nog kans om door onze heerlijke middelen van vervoer ons van een gedeelte van den *Brennischen* of *Hamburgschen* handel meester te maken. Hoe men de zaak beschouwe, het komt ons voor, dat het leggen van eenen ijzeren spoorweg het plan om de stroomvaart te verbeteren verre overtreft, ja geheel in het niet doet wegzinken.

21 Mei 1832.

R. C. C.

Letternieuws.

Praeve eener Geschiedenis van het Koninkrijk der Nederlanden; door A. J. LASTENBROEK. Gave wij van de *Debat* aldus dat door de vroegere proeve, om ha te ontgensprekelijke waarde, het geëerde een aanprijzend verslag in een onzer vroegere nummers, de vorenlofelijke vermelding daarvan in andere dagbladen geleverd, bevestigde die aanprijzing volkomen. Met het zelfdeddeel vatten wij dan ook de pen op, om, met een kort woord, geëventredigd aan ons bestek, van de tweede aflevering te gewagen. Dezelve

bevat, behalve drie bijlagen, het derde en een gedeelte van het vierde hoofdstuk, handelende, over besluiten, gebeurtenissen, onderwijs, godsdienst, kunsten, wetenschappen en beschaving in het rijk der Nederlanden; en eene overweging, van wetten in de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van de invoering der heffing bij de eerste hand tot aan de uitbreiding van dat stelsel door de belasting op koffij en suiker.

In denzelfden kernachtigen, vloeibaren en sierlijken stijl, gaat de verdienstelijke, geschiedkundige, proeve-schrijver in zijn doelmatic gekozen voetspoor voort, om onze aandacht bij de meeste belangrijke punten onzer vijftienjarige vereeniging met België te bepalen en levert ons onder anderen een, naar waarheid en met bewijzen gestaafd, tafereel van den toestand, waarin de zuidelijke gewesten waren, toen zij met de Nederlanden vereenigd werden, en den allergunstigsten invloed door die vereeniging op hen te weeg gebragt; beginnende met de bevordering van het lagere en opklimmende tot het hoogere onderwijs; voorts aanwijzende den toegenomen graad der beoefening van kunsten en wetenschappen, de uitbreiding van het fabriekwezen en den koophandel; de aanmoedigingen door beide genoten; schetsende eindelijk den geest, welken de gang des besluurs in hen heeft opgewekt.

Wij zouden het geheel uit zijn verband rukken, indien wij niet dit belangrijke overzigt, van bladz. 149 tot 178 loppende, eenige stalen mededeelden, om te verzoeken ons dus met het zakelijk overnemen dezer resultaat-frase: "alle staats- en burgerlijke (in België) aanmoediging, bescherming of ondersteuning van den vorst, wien, ja de welverdiende juichtoonen streelend te gemoet klonken, maar die weldra, bij de reeds ondervondene tegenwerking, door daden zou leeren bespeuren, dat de vooroordeelen sterker werken ten kwade, dan weldaden ten goede. Het vaderlandslievend publiek ziet voorzeker met ons even reikhalzend de ontvangst der volgende afleveringen te gemoet, tot wier bewerking wij den auteur den noodigen lust en tijd toe wenschen.

Prijs-Courant van Effecten.

Amsterdam, den 26sten Mei.

N. Weer: Schuld 43 a 43½	43½	S. Perp. rente Par. a	50½
» Uitgest. dito 16 a 17	16½	» Dito Amst. 50½ a 51	50½
» Kans-Biljetten 72½ a 73	72½	» Obl. te Londen 30½ a 30¾	30¾
» Amort. Sijnd. 57½ a 58	57½	» Uitgest. schuld a	
» Dito dito a		O. Obl. Ween. bank a	
» Looren ditto a		» Dito a	
» Corlooglasten 91½ a 92	91½	» Cert. Goll. en Co. a	
» Schatkistbiljet. 99½ a 99¾	99½	» Obl. Metalliek 85 a 85½	85½
» Dito a		» Idem Londen a	
» Dito a		» Dito a	
» Neg. 1831 6 pCt. 96½ a 97¼	96½	» Bank-Actien f a	
» Dito 1832 5 pCt. 81 a 81½	81½	» A. 100 Rthls. a	
» Handelmaats. a		» Dit. / 250 dito a	
F. Inschrijving 70 a 70½	70½	N. Cert. Falconnet 74½ a 75	74½
» Dito Certific. a		» Dito Londen a	
R. Obl. Hope en Co. 93½ a 94	93½	D. Neg. Londen a	
» Dito 1828 en 1829 94½ a 95	94½	E. Geconsolideerde 85½ a 85¾	85¾
» Inschrijving 58 a 58½	58½	B. Neg. 1824 a	
» Dito Certificat. a		G. Obligatien a	
» Ct. Hamb. Adm. a		» Mexico a	
» Dito Negot. 1831 85 a 85½	85½	P. Aand. Neg. 42 m. a	
» Te Lond. geneg. a		A. Aand. Neg. 3 sted. a	

De prijzen der fondsen waren heden met weinig handel en geen variatie.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 31 Mei 1 El 1 Palm 0 Duim, gewassen 5 Duim; gevallen 0 D
Den 1 Junij 1 El 1 Palm 0 Duim, gewassen 0 Duim; gevallen 0 D

Ter kennis van Nabestaanden en Vrienden wordt, bij deze, gebragt, dat op den 23sten Mei 1832, ten Huize DEN HEMMISCHEN BERG, bij ARNHEM, voorspoedig van eenen ZONN bevalen is, Vrouwe LUCIA MARIA DE JONCH, geliefde Echtgenoot van Mr. C. P. E. ROBIDE VAN DER AA.

De P.O.S.T. van VROEDVROUW, te Barneveld, Provincie Gelderland, door overlijden vacant zijnde, zoo worden diegenen, welke genegen zijn deze betrekking, op eene jaarwedde van f 120 — en vrije Woning, te vervullen, uitgenoodigd om zich voor den 15den Junij aanstaande, met overlegging der bewijzen van kunde en gedrag, hetzij in persoon of door gebranteerde brieven, te verzoegen bij het Plaatselijk bestuur aldaar.

Barneveld, den 24sten Mei 1832.

De Burgemeester,
J. B. METTENBRINK.

De P.O.S.T. van HUGENPOT, te Arnhem, zal op Dinsdag den 5den Junij 1832, des avonds om zeven ure, in het Logement het Zwijnhoofd, te Arnhem, bij toesag verkoopen:

- 1o. Een HUIS en ERF, staande en gelegen binnen Arnhem, in de Koningstraat, gemerkt F. No. 14, bewoond door den Schoenmaker TUBBINK, bij inzet met de hoogen gebragt op f 1609 —
 - 2o. Een HUIS en ERF, staande aldaar, in de Trompetsteeg, wijk A, No. 25, bewoond bij CH. R. I. S. T. I. A. A. N. G. O. O. S. E. N. Bij inzet met de hoogen gebragt op f 465 —
- Informatien ten Kantore van voornoemden Notaris.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.

Men zal op Donderdag den 1sten Junij 1832, des namiddags ten drie ure, ten huize van den Heer A. J. WILHELM, te Wilp, Provincie Gelderland, doen inzellen, en veertien dagen daarna, zullende zijn op Donderdag den 28sten dier maand, ter zelfder uur en plaats, sijnat verkoopen:

- 1o. Een voor weinige jaren geheel nieuw gebouwd H. U. I. S., den Smaltenberg genaamd, bestaande uit drie B. E. N. E. D. E. N. en vier B. O. V. E. N. K. A. M. E. R. S., alle zeer ruim, voorts K. E. U. K. E. N., K. E. L. D. E. R. S. en eene afzonderlijke D. A. G. H. U. R. D. E. R. S. W. O. N. I. N. G., benevens eenaar daarbij liggenden T. U. I. N. en B. O. O. M. G. A. A. R. D., met beste V. R. U. C. H. T. B. O. O. M. E. N. beplant, alles te zamen groot ongeveer een Bunder en dertig Roeden, en zeer aangenaam gelegen bij het dorp Wilp, aan den Straatweg, van Deventer over Wilp en Voorst naar Zutphen loopende, en in de nabijheid der Landgoederen den Polb en den Latimer.
 - 2o. Een HUISJE, met KOETSHUIS en STAL, waaraan mede eene S. M. E. D. E. R. Y., voor twee jaren genuegaan geheel nieuw gebouwd, benevens een stukje H. O. F. G. R. O. N. D., groot ruim veertien Roeden. — Alles bij het eerste perceel gelegen.
 - 3o. Een G. R. A. F., op de nieuwe Begraafplaats aldaar.
- Van welke een en ander nadere Informatien te zamen te bekomen zijn, behalven bij den eigenaar en bewoner, den Heer A. J. WILHELM, bij den Notaris Mr. P. P. E. V. E. R. T. S., te Twello, alsmede bij den Heer H. W. P. R. U. I. S. S. E. N., Make-laar te Amsterdam.

JOHANNES ALTHEER, Boekhandelaar te Utrecht, zal op Woensdag den 13den Junij 1832 en volgende dagen verkoopen: eene sijnmuntende V. E. R. Z. A. M. E. L. I. N. G. van zeer K. O. S. T. B. A. R. E. W. E. R. K. E. N.; in alle Talen en Wetenschappen, vooral in de Natuurlijke Historie en Fransche Klassieken, meest pracht uitgaven, nagelaten door den Hoog Welgeboren Heer L. R. U. T. G. E. R. S. V. A. N. R. O. Z. E. N. B. U. R. G., en waarvan de Catalogus verzonden en alom te bekomen is a 5 Centen.

De Ondergeteekenden berigten hiarmede alle H. O. U. D. E. R. S. van de O. R. E. G. E. P. I. S. S. E. N. of B. E. W. Y. Z. E. N., gesproken met de Vrijwillige Negotiatie van 6 Januarij 1832, dat alnog dagelijks ten hantien Kanton wordt geaandeerd tot het overnemen van dezelve, om daarvan te bezorgen de C. O. N. V. E. R. S. I. E. in C. E. R. T. I. F. I. C. A. T. E. N., voorzien van een 12tal C. O. U. P. O. N. S., of ook I. N. S. C. H. R. Y. V. I. N. G. E. N. op naam, zullende zich ter zijner tijd tevens belasten met het U. I. T. B. E. T. A. L. E. N. der C. O. U. P. O. N. S. en I. N. C. A. S. S. E. E. R. E. N. der R. E. N. T. E. N. op de Inschrijvingen in het Grootboek.

Zutphen, den 20sten Mei 1832.

D. E. V. E. K. I. N. K. EN Z. O. O. N.,
Commissionairs in Effecten.

De Gezigtkundige Glazen- en Boek-slijper MAGNUS MORIS, berigt het Publiek, dat hij alhier te spreken of te ontbieden is bij den Heer A. S. T. E. R. R. E. N., aan de St. Janspoort, den 10den Junij.

Verandering in de uren van Vertrek en Aankomst der Diligence van Arnhem op Zutphen, Deventer en Zwolle.

Met den 1sten Junij aanstaande zal de Diligence van Zwolle over Deventer op Arnhem en vice versa, welke vroeger des ochtends ten 7 ure van Arnhem en des middags ten 5 ure van Zutphen vertrok, regelmatig dagelijks doorloopen en corresponderen met Nijmegen en Cleve, alwaar de reizigers des avonds nog zullen kunnen aankomen.

Vertrek van Zwolle	's morgens ten 8 ure,
» » Deventer	» » 11½ »
» » Zutphen	's middags » 1½ »
» » Arnhem	» circa » 4½ »
Aankomst te Nijmegen	» » 7 »
Vertrek van Nijmegen	's morgens ten 7 ure,
» » Arnhem	» » 9 »
» » Zutphen	's middags » 12½ »

De Bureau's zijn:
Te Zwolle, bij den Heer J. B. METTENBRINK, in de Keizers Kroon.
Te Deventer, bij den Heer VAN KONINGSVELD, in de Maan.
Te Zutphen, bij den Heer BECK, in de Kroon.
Te Arnhem, bij den Heer W. C. N. O. P. I. U. S., in de Westersstraat.
Te Nijmegen, bij den Heer H. O. L. T. E. R. M. A. N., in de Botterdamsche Postwagen.